

(המשך מעמוד 38)

הקולות מתפורים, וכך היה סיכוי רב יותר להכניס אשה אחת, ואולי אפילו יותר. תעסה גלגור פוסלת טענה זו מכל וכל. מתוך 104 מתמודדים בפאנל היו 10 נשים.

אחת מהן היא לימור ליבנת (38), אמה לילד בן שנה וחצי. ליבנת התחילה את דרכה הפוליטית כשהייתה בת 20. ב-1972 הייתה סגן יו"ר אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב, בבחירות 1977 הייתה יו"ר מטה הרור הצעיר, אחרי הבחירות היתה עוזרת של יורם אירוד בתפקידו כסגן-שר, בבחירות 1984 הייתה דוברת מטה הבחירות ובשנים 85-87 הייתה עוזרת יו"ר מוזכרות התנועה.

תמיד הייתי צריכה להוכיח את עצמי יותר מגבר. אילו הייתי גבר היו מציעים לי תפקידים שלא הציעו לי והציעו לגברים פחות מוכשרים ממני. אילו הייתי גבר הייתי מקבלת תפקידים בכירים יותר וברמה ממלכתית.

הייתי, למשל, עוזרת של יו"ר המזכירות, אחריי מילא את אותו התפקיד גבר, ופתאום קראו לתפקיד מנכ"ל. כמו לרוב הנשים, יש תפקיד גם לה. המישפחה והקאריירה. הגבר תמיד עוזר לאשה, היא אומרת, אף פעם לא להיפך. האחריות, גם על המטלות והעזרות, היא של האשה. למזלה היא מקבלת עידוד, רחיפה והבנה מיריבית מבעלה וכך, כנראה, גם שאר הנשים שהגיעו לתפקידים מנהיגות בפוליטיקה. את השנה האחרונה הקדשתי רק

אף השתתפו בלתימה. מתוך 6000 לותמים בפלמ"ח היו בתקופת השיא 1064 נשים.

רינה רותן, העומדת בראש אגף החברות במפלגת העבודה, זוכרת את תקופת הפלמ"ח וערה גם למה שקורה היום בפוליטיקה.

אני בער שיריון, היא אומרת, כאמצעי לתקופת-ביניים עד שבמוסדות יהיו די חברות שיתמודדו שווה בשווה. היא מזכירה שבזמנה של גול"דה מאיר, כשזו הייתה מוזכ"ל המפלגה, הייתה גולדה נגד שיריון לנשים, ואחרי שהתקבלה החלטה בעד שיריון הבינה גם גולדה שזו דרך חשובה לדחוף את הנשים לפוליטיקה.

בראש התנועה לזכויות האזרח ולשלום (רץ) עומדת מזה שנים רבות שולמית אלוני, המכהנת כנכנסת מאז 1965.

במשות המוקמות הראשונים של התנועה לכנסת יש רק אשה אחת, אלוני. אשה נוספת, הפרופסור רחל אלתרמן, ניצבת במקום ה-7 ואחריה, ליסה פרץ, במקום ה-10. במועצת רץ, מתוך 219 איש, יש 53 נשים, במוכירות התנועה יש 15 נשים מתוך 65, ובהנהלה 5 נשים מתוך 14.

אלוני אינה חושבת שאשה צריכה כישורים מיוחדים: היא צריכה אותם הכישורים שגברים צריכים, אבל קצת יותר אמביציה, בעל סביל שמוכן לסבול, או שתהייה רווקה, אשה צריכה פירסום מוקדם יותר וחיוקים של רעת קהל, כי רעת-הקהל בארץ מאוד נגד נשים.

אלוני התחילה את דרכה הפוליטית בדרך לאמקובלת. הייתה לה תוכנית רדיו ופופולארית מאוד שדרכה רכשה לעצמה שם ומעמד וכך היה כדאי

יש דיעות קדומות באותה המידה כמו לגברים.

"המישפחה נפגעה"

מבחינת אחוז הנשים במוסדות המפלגה רומה מאוד המצב ב"מפ"ם למצב ברץ.

ברשימה לכנסת שורייני המקום הרביעי לאשה, כך שלמקום זה יכלו להתמודד רק נשים. הן יכלו, עם זאת, להתמודד גם למקומות האחרים ברשימה.

בין 600 חברי מרכז המפלגה יש 20 אחוזים נשים, במרכז המפלגה 25 חברים, מתוכם חמש חברות. גם במוכירות המפלגה יש 20 אחוזים נשים.

בוועידת המפלגה, שהיתה לפני חמש שנים, נקבע שכלל המוסדות יהיו 20 אחוזים נשים. הרור הצעיר של מפ"ם, לעומת זאת, ביטל את שיריון לנשים ובאופן מפתיע הן קיבלו 50% במוסדות גוף זה.

ח"כ אמירה סרטני, יו"ר מטה החברות במפ"ם, חברת קיבוץ מרחביה, נבחרה למקום הרביעי ברשימה לכנסת. כיום יש למפ"ם חברת-כנסת נוספת ותיקה, חייקה גרוסמן, הפרושת מן הפוליטיקה.

לדעתה של סרטני יש מקום למטה חברות. כל עוד אין שיוויון בחברה. לרבריה יש כוונה להעלות את אחוז הנשים ל-30 אחוזים כבר בוועידת המפלגה הבאה, שתתקיים אחרי הבחירות. סרטני חושבת שהפוליטיקה אינה עניין של זמן, אלא של מוטיבציה. היא התחילה בפעילות פוליטית כשבתה הקטנה הייתה בת 8. היא אמה

אלי דסה, העולם הזה

"היא סיפרה לי על מיקרה נוסף עם בחורה אחרת מהמועדון, שהיה לה גבר שעכב עם שתיהן. היא התחילה להתקרב אלי ולהושיט ידיים. ביקשה להישאר ברכב בסוף ההסעה. זה נמשך כמה פעמים."

שלוש שנים מאסר בפועל ועוד שנתיים מאסר על-תנאי, הטיל השופט יהודה ופט על שמואל עקאר. הנאשם, חרדי בן 35, נותר המום מהעונש. הוא הורשע בבעילת אשה בת 28, מפגרת בשיכלה. לא היה ספק כי הנערה, מפגרת בפגור בינוני, הסכימה למגעים המיניים.

שלוש פעמים קיימו השניים יחסים בספסל המושב האחורי של אוטובוס, ופעם אחת במיטתו הווגית של הנאשם. השאלה העיקרית במישפט הייתה האם מסוגלת נערה מפגרת להסכים למגע מיני, והאם מכיר החוק בהסיכמתה זו.

רומני שאין צורך להכביר מילים, כדי להראות את השיפלות שבמעשה, כשם שאין צורך להרבות מילים, כדי להראות את האינטרס הציבורי הברור שיש בענישה חמורה במיקרים כאלה, כדי להגן על האוכלוסיות החלשות של מפגרים ולקיים בנפשם, אשר כל חורש רע יכול לנצל את עליבותם ומיסכנותם כדי לספק את תאוותיו. כתב השופט בפסקה-רדיון.

שמואל עקאר, נשוי ואב לארבעה, שימש כנהג שתפקידו היה להסיע מפגרים מבתיים למקום עבודתם ולהחזירם משם הביתה. אחת המפגרות שהסיע לעבודה הייתה אלונה (שם בדוי), השם האמיתי נאסר לפירסום, גבוהת קומה, המתגוררת בהרצליה. היא נהגה לשבת בספסל שליד הנהג, והשניים פיתחו ביניהם שיחות.

הנאשם ניצל את הזדמנות שנקר רתה לו במהלך עבודתו, ובעל מפגרת שלוש פעמים במכוניתו ופעם אחת בביתו... הנאשם הינו אדם שבידיו הנאמנות הופקרו אותם עלוונים ומיסכנים, והוא מעל באמון, ביצע נגד אלה שנמסרו לו את מעשה העבירה. כתב השופט.

אלונה נולדה מפגרת, וכל חייה גדלה וחונכה במוסדות מיוחדים. היא

עסקנית רבין שולחת יד בתחומים אחרים

ח"כ תעסה גלגור קוונטוס מלא במישפחה

לשלושה ילדים ולדעתה השפיעה הפוליטיות ופגעה בחיי המישפחה. זה חייב לפגוע. גם כשגבר נכנס לפרי ליטיקה זה פוגע, אבל אז זה מובן מאליו. עד היום אני סובלת מריגשות אשמה."

בעבר הייתה סרטני, בת קיבוץ, האשה הראשונה ששימשה כמוכירה בקיבוץ מרחביה. אבל, היא אומרת, "מאז שקם הקיבוץ הארצי הייתה לו רק מוכירה אחת."

במיפלגות האחרות ככנסת מצבן של הנשים אינו טוב יותר, לעיתים קרובות הוא גם גרוע יותר. במיפלגות הרחוקות אין לנשים כל יציג במקומות הריאליים.

יוצאת-דופן מבין המיפלגות הקטנות היא התחיה, שהוקמה על-ידי גאולה כהן. כהן עדיין פעילה ומהווה מנהיגה ודמות מרכזית. היא התחילה את דרכה הציבורית כדמות בולטת במחלתר במימים שלפני קום המדינה, הייתה חברת תנועת-החרות, עד שפרשה והקימה את תנועת-התחיה.

למפ"א לקבל אותה לשורותיה. אלוני, בניגוד לחברותיה האחרות, התחילה את דרכה הפוליטית כאשה נשואה, אמה לילדים קטנים, ולה זה לא הפריע. הקטן היה בכיתה א', ועובדה שאני עדיין נשואה לבעלי הראשון ולא הונחתי את הילדים. הייתי אמא נהדרת. לא רצתי אחריהם עם בננה וסוודר, אבל לא רצו ידוע איפה הבננה והסוודר, אם רצו אותם.

אני רוגמה לכך שקאריירה פוליטית ומישפחה יכולים ללכת יחד. לך זקוק לבית, לא לאמה בבית. ועובדה שיש לי שלושה בנים מוצלחים, אחד סגן-אלוף בצבא, אחר ר"ר לפילוסופיה ומרצה, והשלישי אמן. כולם בארץ, כולם פטריאטים. אלוני אינה מגדירה את עצמה כחסידיה של שיריונים לנשים, אך מבינה את הפרובלמטיקה. צריך לעשות תיקונים, אפליה לצורך תיקונים, אבל לא בדרגה הגבוהה, כי להיות ח"כ זו מנהיגות. לדעתה נשים אינן מצביעות עבור נשים, מכיוון שלנשים

לפוליטיקה, בחודשים האחרונים, לפ"ני הבחירות לפאנל ולשבועיות, לא הייתי אף ערב אחד בבית."

לאור התוצאות העגומות של הייצוג הנשי בחרות מסכימה גם ליבנת שיש לשרייני מקומות לנשים. לפני ההתיימורות הייתי נגד, אבל הגעתי למס' קנה שאנחנו נמצאים בנקודת-ההתחלה ולכן צריך לשרייני.

כל הנשים בדיעה שהפעם, בניגוד לבחירות פנים-מפלגתיות קודמות, הייתה לנשים הבחורות מודעות גדולה יותר והן בפירוש הצביעו למען נשים.

"בעל סביל"

דיקה שיטחית של ההיסטוריה הקצרה של מדינת-ישראל מראה שבבעבר היה, לכאורה, יותר שיוויון בין המינים. בתקופת הפלמ"ח והמחנות היו לנשים תפקידים ביצועיים לאי-פחות מסוכנים מאשר לגברים, וחלקן

צילום: העולם הזה